

Gemeenteraad

Vergadering van 5 juli 2022
Bedrijfsvoering - Organisatieadvies

2022_RAAD_00027 Perspectiefnota 2022-2026

Overlegd met

Vele collega's binnen de organisatie

Portefeuillehouder

M. Scheringa

Andere betrokken portefeuillehouders

J.H. Bats

B. Harmsma

T. Jongman

M. Smit

Samenvatting

Voor u ligt de Perspectiefnota (PPN) 2022–2026. Hierin informeren we u over de voortgang van de lopende begroting. Naast financiële informatie geven we ook beleidsmatig aan hoe we er voor staan. Daarnaast geven we in deze PPN de financiële kaders voor de meerjarenbegroting 2023-2026. Het is gebruikelijk om in de PPN de beleidsvoornemens voor de komende jaren op te nemen, inclusief een bestedingsoverzicht voor nieuwe plannen. In een verkiezingsjaar – zoals nu in 2022 – is dat niet mogelijk. Daarvoor moeten eerst de hoofdlijnen van het onlangs gesloten coalitieakkoord 'Duurzaam Doorbouwen' in een concreet collegeprogramma worden uitgewerkt. In deze PPN zijn wél de kansen en uitdagingen per bestuursprogramma opgenomen. Op deze manier krijgt u van elk programma toch een globaal beeld van wat er speelt.

Over de hele linie zien we dat we voor 2022 goed op koers liggen: Prognoses voor de gestelde doelen en beoogd resultaten: in 76% van de gevallen liggen we op koers en in 24% van de gevallen is aandacht nodig/zijn er problemen om realisatie dit jaar mogelijk te maken.

Het financieel meerjarenperspectief in deze PPN is niet sluitend. Dit ondanks positieve financiële gevolgen van de zogenaamde Maartbrief 2022 van het gemeentefonds. Daar zijn verschillende redenen voor. Forse financiële tegenvallers zijn er met name bij de Jeugdzorg, waar onze prognosemodellen aangeven dat we de budgetten op moeten hogen om het huidige zorgaanbod ook in de toekomst te kunnen aanbieden. Verder heeft de oorlog in Oekraïne naast veel menselijk leed ook economische gevolgen. De oorlog en de daarna getroffen sancties leveren (indirect) economische schade op aan Europa. We ondervinden allemaal dagelijks de gevolgen van de oplopende inflatie en de hogere energieprijzen. Gelukkig kunnen we met hulp van het Rijk onze meest kwetsbare inwoners compenseren.

De financiële gevolgen van de hoge inflatie komen op diverse plaatsen in deze PPN terug. En daar blijft het niet bij. We verwachten in de aanloop naar de Programmabegroting 2023-2026 aanvullende tegenvallers. Dit omdat aanbestedingen duurder uit gaan vallen, we extra bij moeten dragen aan gemeenschappelijke regelingen en omdat we minder geld ontvangen uit dividenden. Kortom, het meerjarig financieel beeld lijkt negatiever uit te gaan pakken.

Extra aandacht vragen we daarbij voor het financiële beeld voor het begrotingsjaar 2026. Het kabinet onderzoekt of gemeenten vanaf dat jaar meer ruimte kunnen krijgen om zelf belasting te heffen. Vooruitlopend hierop krijgen we in dat jaar van het Rijk minder geld uit het gemeentefonds. Bij de

opstelling van de meerjarenbegroting 2023-2026 verwachten we hierover meer duidelijkheid te hebben.

Op 19 mei jl. is het coalitieakkoord 'Duurzaam Doorbouwen' gepresenteerd. In dit akkoord staat op hoofdlijnen waar we met elkaar deze bestuursperiode mee aan de slag willen gaan. We werken dit akkoord samen met onze maatschappelijke partners verder uit in een collegeprogramma met heldere prioriteiten en doelen. Dat collegeprogramma – opgebouwd vanuit de nieuwe bestuursprogramma's – is de basis voor de eerste begroting voor de komende bestuursperiode: de Programmabegroting 2023-2026.

Beschrijving

Inleiding

Voor u ligt de Perspectiefnota (PPN) 2022–2026 waarin we u informeren over de voortgang van de lopende begroting. Dat betekent dat naast financiële informatie, ook beleidsmatig is aangegeven hoe we er in het lopende jaar voor staan. Daarnaast geven we in de PPN de kaders voor de meerjarenbegroting 2023-2026.

Gewenst resultaat

In te stemmen met de begrotingspositie (jaarschijf 2022), de onderliggende budgetafwijkingen, de 'onontkoombare uitgaven' en het beschikbaar stellen van een krediet van in totaal € 838.000. Tevens vragen we uw raad in te stemmen met de kaders voor de samenstelling van de Programmabegroting 2023-2026.

Argumenten

1.1 We maken in de PPN onderscheid tussen zaken die ter kennisneming zijn en zaken waarvoor we de raad vragen in te stemmen. Via beslispoint 1 vragen we uw raad kennis te nemen van de voortgangsinformatie over het begrotingsjaar 2022, inclusief de kansen en uitdagingen per (bestuurs)programma. Het financieel meerjarenperspectief is tevens ter kennisname.

1.2 Vanuit het budgetrecht van uw raad vragen wij u in te stemmen met de begrotingspositie, voor zover het gaat om de jaarschijf 2022 en de onderliggende budgetafwijkingen. Ook vragen we u in te stemmen met de zogenaamde 'onontkoombare uitgaven' en de kaders voor de samenstelling van de Programmabegroting 2023-2026, zoals de te hanteren percentages voor loon- en prijscompensatie.

1.3 Het laatste beslispoint is eveneens opgevoerd in relatie tot het budgetrecht van uw raad. Voor een aantal investeringen die we in 2022 plegen is nog geen krediet beschikbaar en wij vragen u de gevraagde bedragen beschikbaar te stellen. Het betreft investeringen in fietspaden in Giethoorn, het vervangen van een brug, het vervangen van riolering en het vervangen van een tractor. In totaal is met deze investeringen een totaalbedrag van € 838.000 gemoeid.

Kanttekeningen en risico's

Financieel: In voorliggende PPN is de zogenaamde 'Maartbrief 2022 gemeentefonds' als voorloper van de 'Meicirculaire 2022 gemeentefonds' verwerkt. Pas als de meicirculaire is gepubliceerd, weten we de precieze hoogte en samenstelling van de algemene uitkering van het gemeentefonds voor onze gemeente in de komende jaren. In de Programmabegroting 2023-2026 zullen we de financiële gevolgen verwerken. Zoals gebruikelijk zullen wij u nog vóór de behandeling van de PPN in de raadsvergaderingen van 5 juli en 12 juli a.s. via een informatienota inzicht geven in de meerjarige financiële gevolgen van de meicirculaire.

Beleidsmatig: In de PPN is per (bestuurs)programma een overzicht gegeven van de kansen en uitdagingen. De beschrijvingen zijn veelal kwalitatief van aard. In de programmabegroting zullen we de risico's nader in kaart brengen, kwantificeren en indien noodzakelijk beheersmaatregelen treffen.

Duurzaamheid en social return

N.v.t.

Financiële toelichting

Het geraamde saldo voor 2022-2026 komt uit op (bedragen x € 1.000):

Meerjarenbeeld	2022	2023	2024	2025	2026
Saldo Programmabegroting 2022-2025	2.253	1.592	1.309	1.310	635
Saldo PPN vóór verwerking 'Maartbrief 2022 gemeentefonds'	792	-2.275	-3.437	-3.230	-3.247
Saldo PPN na verwerking 'Maartbrief 2022 gemeentefonds'	1.948	813	2.249	3.982	-120

+ = voordeel

Op p. 63 in de PPN treft u een meer gedetailleerde tabel aan met het financieel meerjarenbeeld, inclusief de onderliggende mutaties. In die tabel wordt bijvoorbeeld direct duidelijk waarom we in 2026 afstevenden op een negatief begrotingssaldo. Op basis van de maartbrief zien we namelijk dat het accres voor onze gemeente tussen 2025 en 2026 daalt met € 2,3 miljoen. Bovendien hebben we in tegenstelling tot eerdere jaren waarin de zogenaamde 'opschalingskorting' tijdelijk is opgeschort, in 2026 'last' van deze korting. De 'opschalingskorting' heeft het rijk ooit toegepast vanuit de gedachte dat gemeenten toegroeien naar grotere gemeenten en dat zal leiden tot kostenbesparingen. De opschaling is niet van de grond gekomen, maar de korting is blijven staan.

Communicatie en participatie

Wij zullen een persbericht uitbrengen.

Uitvoering en planning

Deze PPN bevat voortgangsinformatie over 2022, inclusief financiële mutaties en 'onontkoombare uitgaven'. Daarnaast geven we in het document de kaders voor de Programmabegroting 2023-2026 die in november voorligt ter vaststelling door uw raad.

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Het college legt het volgende voor aan de gemeenteraad:

Kennis te nemen van:

- De voortgangsinformatie over het begrotingsjaar 2022, inclusief de kansen en uitdagingen zoals vermeld in hoofdstuk 2;
- Het financieel beeld zoals weergegeven in hoofdstuk 3.

In te stemmen met:

- De begrotingspositie zoals weergegeven in hoofdstuk 3.1. voor zover het de jaarschijf 2022 betreft;
- De budgetafwijkingen zoals opgenomen in bijlage 6.1.;
- De onontkoombare uitgaven 2022-2026 zoals opgenomen in bijlage 6.2;
- De Programmabegroting 2022-2025 overeenkomstig 2a tot en met 2c te wijzigen;
- De kaders voor de samenstelling van de Programmabegroting 2023-2026 zoals opgenomen in hoofdstuk 4;
- Het saldo van de jaarschijven 2023 t/m 2026 te betrekken bij de samenstelling van de Programmabegroting 2023-2026.

Voor 2022 een krediet beschikbaar te stellen van in totaal € 838.000 voor:

- 'DBT: Reconstructie (fiets)paden Giethoorn' van € 360.000;
- 'Vervangen brug Worstdijk in Kuinre' van € 400.000;
- 'Vervangen riolering Hagenbroekplan' van € 48.000;
- 'Hogere kosten vervangen tractor' van € 30.000.

